

Prædiken Juleaften d. 24. december 2018.

Metodistkirken i Odense. ©Thomas Risager, D.Min.

Tekster: Lukas 2,1-20. Gennembrud

“Den danske sang er en ung blond pige” synger vi fra Højskolesangbogen. Vores sang og salmeskat siger en del om, hvem vi er.

Det gør salmerne som vi synger i kirken, og mens vi danser om juletræet i aften også.

Det vi synger, det vi forkynder i kirken i julen, har formet vores kultur gennem flere hundrede år.

Når man begynder at tale om kultur, om hvem vi er, så stikker identitetspolitikken også frem. Vi kan ikke tale om en bestemt kultur uden, at det i sig selv definerer, at der findes et indenfor og et udenfor.

Det som er nyt er, at de som føler sig udenfor f.eks. fordi vi synger om en ung blond pige, eller om et barn født i Betlehem, har fået en stemme. De som føler sig udenfor råber op og gør opmærksom på sig selv.

Det kan man have mange meninger om. Personligt kan jeg godt synes, at det indimellem er lidt skingert. Men det er vigtigt at huske på, at jeg taler fra et perspektiv, hvor jeg er inkluderet, hvor jeg er indenfor. Derfor kan det være vigtigt at lytte.

2 af 6

Uanset om vi tror, at Jesus-barnet, som vi synger om i dag, er Guds søn eller blot en fin gammel historie, så kommer vi ikke udenom, at vores kultur er formet af den kristne historie, at Gud ikke bare blev menneske som os, men blev en af os. Gud ville os og vil os.

Retfærdighed og næstekærlighed er bærende principper i vores kultur. Det oplever i alt fald alle vi, som føler os inkluderet i kulturen.

Det er bestemt ikke alle i vores land, der føler sig inkluderet. Der er mennesker, som på alle måder føler sig ekskluderet. De er simpelthen ikke med. De er tilskuere til livet, som vi andre lever.

Det er præcis hos de mennesker, dem der ikke kan synge med på sangene, som siger noget om, hvem vi er, at julens forbløffende historie begynder.

Den begynder nemlig med de mennesker, som ingen regner for noget. Dem der er udenfor, ikke bare i overført betydning, men også helt bogstaveligt.

Mens alle andre rejste, hver til sin by, for at blive talt og registret, så de kunne betale skat til kejser Augustus¹, så skulle hyrderne udenfor Betlehem ingen steder.

De er så meget udenfor, at de ikke en gang skal tælles med, når man skal finde ud af, hvor mange og hvem vi er som folk.

Hyrderne er i mørket og kulden på skråningerne udenfor Betlehem. De passer dyrene som ironisk nok var noget af

¹ JF. Luk 2,1-5

3 af 6

det mest værdifulde folk havde, men jobbet som hyrde var det mindst ansete, af alle jobs. Vi ved hyrderne er der, men hvem de er, ved vi ikke, og vi er faktisk også ligeglade.

Den historie, som former vores kultur og måske endda vores identitet, tager sin begyndelse så langt udenfor inderkreds og kultur, som den kan.

I den mørke nat, i kulden, hos ansigtsløse og navnløse mennesker.

Profeten Esajas sagde: "Det folk, der vandrer i mørket skal se et stort lys, lyset skinner for dem der bor i mørkets land."²

Lyset brød mørket omkring hyrderne. Dem som ingen så, ingen talte til, eller talte med, stod pludselig ansigt til ansigt med Guds sendebud - englen - som var fuldstændigt omsluttet af Herrens herlig - af lyset. Gud ville tale til dem.

Det er ikke så mærkeligt, at de blev bange, for de ser jo himlen åbne sig.

Lukas lader os vide, at englen siger:
"Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: **v11** I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. **v12** Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe."³

² Es. 9,1

³ Luk. 2,10-12

Det stopper ikke med det. En himmelsk hærske. Engle over det hele, som synger.

Det er en vild historie, og det er endnu mere vildt, at de som skal fortælle det videre, er menesker som ikke tæller. Mennesker som ingen lytter til. Mennesker som er udenfor.

Det er dem, som mødes af lyset, englesangen og den epokegørende forkyndelse, at der i dag er en stor glæde, som skal være for hele folket.

Alting kan se anderledes ud i lyset fra det hyrderne ser og hører på marken i Betlehem. En stor glæde for HELE folket.

Alting ser anderledes ud, fordi det som hyrderne får lov at se på marken, og da de bøjer sig ned sig til krybben, er meget mere end et lille barn.

Det er Gud selv, der lader sig føde ind i vore liv, i vores verden, i vores hverdag.

Det er en kærlighed så radikal, at det forandrer alt.

Hvis du sidder og tænker... hm... kan det nu passe? Så vil jeg sige, at det ikke er givet, at vi helt forstår Guds kærlighed. Jeg tør f.eks. ikke påstå, at jeg til fulde kan begribe det. Men vi sidder trods alt her i kirken igen. Vi synger med på salmerne og vi hører julens evangelium.

Et eller andet i os må det da betyde!

Det kan godt være, at vi lever et i et land, hvor mange mennesker har vendt kirken ryggen og har en sund skepsis i forhold til tro.

Men vi lever trods alt i et land, hvor kulturen er gennemsyret af konsekvenser af den kærlighed, Gud mødte verden med julenat.

Fra et sted så usselst som en stald i Betlehem udgår en kærlighed så stærk, at det kan præge mennesker overalt i denne verden. Sådan er det når Gud handler.

I år er det 100 år siden, at våbnene tuede fra skyttegravene under 1. verdenskrigs ulyksaligheder. Historien fortæller os, at soldaterne, der ellers havde lært at de andre var fjender, sang julesalmen, som vi kender som Glade jul. De kunne høre hinanden synge og langsomt kravlede de op af skyttegravene, mødtes i ingenmandsland, udvekslede små gaver, trykkede hinandens hænder og så at de var mennesker under uniformerne. Julens fred sænkede sig. De sang sammen.

Desværre blev det ikke en varig fred, men stunden af fred midt i rædslen var der. Den kan ingen tage væk.

Julens budskab om Guds kærlighed i form af Jesu fødsel, rummer en kraft i sig, der kan forvandle alt og alle. En kraft, der skal skabe fred, hvis vi lyder til den.

Hvis vi tror, at vi lever i et land, hvor kristendommen kun er kultur, der viser sig i kirken, og i salmerne juleaften, så er jeg nødt til at komme med den påstand, at julens budskab om en frelser i Davids by, som hyrderne var de første til at høre, er så meget mere end blot kultur.

6 af 6

Tro mig, når jeg siger, at kristendommen gerne taler den gængse kultur imod, hvis kulturen mister sin medmenneskelighed og sin næstekærlighed.

Med risiko for at lyde politisk, så har vi brug for at høre igen, at ingen behøver at være udenfor. At alle er velkomne, at alle har uendelig værdi. Vi har brug for, at blive mindet om, at troen på Gud, på Jesus og på Helligånden er så meget mere end kultur. Det kan sprænge enhver kultur, hvis det skal være.

Mennesker skaber kultur, men vi mennesker, du og jeg, er først og fremmest præget af en kærlighed fra en Gud, der ikke har glemt os. En Gud som ser os, hører os. I dag fejrer vi, Jesus kom til os.

At det er så meget mere end kultur, at det sprænger grænser på tværs af nationale og sociale skel, understreges ved, at de, som er de første til at fortælle om det, er mennesker, som ikke tæller.

I dag fejrer vi en stor glæde, for hele folket - for alle. For du og for jeg.

Det er mere end kultur. Det er kærlighed, det er liv, det er lys, det er tro.....

Det vil jeg synge om, og alle er velkommen til at synge med! For i Guds kærlighed er der plads til alle!

Rigtig glædelig jul!

Amen